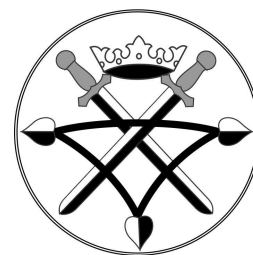

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

BULETIN INFORMATIV

Nr. 75

Sibiu, decembrie 2015

Colectivul de cercetători al Institutului Vă urează

Sărbători fericite!

și

La Mulți Ani!

In Honorem

Odată cu urările de sfârșit de an, mulțumim și distinselor colege recent pensionate – dr. Gabriela CENUȘER PANȚEL și dr. Gudrun-Liane ITTU – pentru bogata și frumoasa activitate desfășurată de-a lungul anilor, în cadrul institutului.

Dna dr. Gabriela Cenușer Panțel s-a dedicat, în perioada anilor din institut (2000-2015), cercetării teatrului, literaturii și confluențelor culturale din spațiul transilvănean, publicând de-a lungul timpului originale lucrări de dramaturgie și proză literară. A fost, de asemenea, cadru didactic asociat la Facultatea de Jurnalistică a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, predând arta și tehnica vocală pentru teatru și media.

Un expert în cercetarea istoriei artei și a patrimoniului cultural al minorității germane din România (sec. XIX-XX), dna dr. Gudrun-Liane Ittu a publicat pe parcursul anilor 1999-2015 numeroase lucrări de specialitate, rezultat al unor asidue cercetări științifice în arhive, biblioteci, muzee, colecții ș.a.m.d. Totodată, pe lângă activitatea profesională s-a implicat în activitatea a numeroase asociații, fiind membru în Consiliul *Societății de Studii Transilvania. Secția România a Cercului de Studii Transilvane Heidelberg / Arbeitskreises für Siebenbürgische Landeskunde e. V. Heidelberg*, ulterior *Asociația de Studii Transilvane, Sibiu*, membră a *Asociației Cercetarea sibiană*, a *Asociației Civitas Nostra*, precum și a altor societăți științifice.

În numele colectivului ICSU Sibiu, le felicităm și le dorim din toată inima încununarea muncii de-o viață cu bucuria multor ani de-acum înainte, ani în care să răspundă pozitiv oricăror provocări, împărtășind, în spiritul aceleiași deschideri spre cunoaștere și înțelegere, din roadele atâtor ani dedicați cercetării științifice a vieții, istoriei și culturii acestor locuri.

Periodice

Odată cu încheierea anului 2015, ne bucurăm de publicarea la timp a periodice-
lor Institutului:

- *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, vol. 58/2015, București, Ed. Academiei Române, 220 p.
- *Studii și Comunicări de Etnologie*, vol. XXIX/2015, Sibiu, Ed. Astra Museum, 275 p.
- *Anuarul ICSU Sibiu*, vol. XXII/2015, București, Ed. Academiei Române, 234 p.
- *Historia Urbana*, vol. XXIII/2015, București, Ed. Academiei Române, 269 p.

Sesiunea de comunicări 2015

În 11 decembrie a avut loc sesiunea anuală a ICSU Sibiu, *Științele socio-umane la începutul mileniului III*, aflată la a VIII-a ediție. În deschiderea sesiunii, dl director Paul Niedermaier, membru corespondent al Academiei Române, a vorbit despre împlinirile din activitatea Institutului în acest an și au fost prezentate succint cele 4 periodice redactate în cadrul ICSU Sibiu și 9 volume elaborate sau coordonate de membri ai Institutului în 2015. În cadrul sesiunii au fost prezentate 78 de comunicări, grupate în 7 secțiuni: I: arheologie, istorie antică și medievală, II: istorie modernă, III: istorie contemporană, IV: etnologie, V: istoria limbii și literaturii, VI: istoria culturii, VII: germanistică. Marea majoritate a participanților au fost din Univ. „Lucian Blaga” Sibiu, Muzeul Național Brukenthal, Complexul Muzeal Național ASTRA, ICSU Sibiu, dar au fost prezenți și reprezentanți ai unor universități din Cluj-Napoca, Alba Iulia, Timișoara. De menționat și prezența unor doctoranzi, alături de profesori universitari și cercetători cu experiență. Comunicările au prezentat cele mai noi rezultate obținute de participanți în ultimul timp, pe șantierele arheologice, în investigațiile întreprinse pe teren, în arhive și biblioteci din țară și din străinătate. Rezumatele comunicărilor au fost multiplicat într-un caiet de 40 p., iar textele integrale vor fi publicate în revistele Institutului din 2016. Sesiunea anuală s-a bucurat și în acest an de interesul colegilor din alte instituții cu atribuții de cercetare din Sibiu și din alte centre științifice din țară. Astfel, activitatea desfășurată în cadrul ICSU este cunoscută în mod direct de colegi și de publicul larg prin intermediul presei care a relatat despre această manifestare științifică.

(V. Ciobanu)

Noutăți editoriale

- Dan Dumitru Iacob, *Elitele din principatele române în prima jumătate a*

- secolului al XIX-lea. Sociabilitate și divertisment*, Iași, Ed. Universității „Al. I. Cuza”, 2015, 410 p.
- Dan Dumitru Iacob (ed.), *Avere, prestigiu și cultură materială în surse patrimoniale. Inventare de averi din secolele XVI–XIX*, Iași, Ed. Universității „Al. I. Cuza”, 2015, 802 p.
 - Ilie Moise, *Secvențe hunedorene...*, Ed. Altip, Alba Iulia, 2015, 95 p.
 - Ilie Moise, *Mircea Lac, dascăl de tradiții*, Sibiu, Ed. „ASTRA Museum”, 2015, 100 p.
 - *Siebenbürgisch-Sächsisches Wörterbuch, Zehnter Band, S-Schenkwein*, Bearbeiter Malwine Dengel, Sigrid Haldenwang, Ed. Academiei Române, București și Böhlau Verlag, Köln, Weimar, Wien, 2014, 319 p., 1 h.
 - Zeno Karl Pinter, Anca Nițoi (editori), *Interethnic relations in Transylvania. Medievalia Militaria in Central and South Eastern Europe*, Sibiu, Ed. „ASTRA Museum”, 2015, 118 p.
 - *Bibliografia românească de etnografie și folclor 2001–2010. Partea I.* Coordonator: Rodica Raliade. Colectiv de autori: Carmen Bulete, Adelina Dogaru, Armand Guță, Rodica Raliade, Elena Șulea. Colaboratori: Carmen Banța, Ileana Benga, Andreea Buzaș, Ilie Moise et alii, București, Ed. Academiei Române, 2015, 669 p.
 - *Popasuri culinare în ținutul Sibiului*, DVD, C.J.P.C.P.C.T. „Cindrelul-Junii”, Sibiu, 2015, Andreea Buzaș.
 - Zeno K. Pinter, Claudia Urduzia, *Custodes confinium vulgo ewrii ..., cercetări arheologice în așezarea medievală de la Miercurea Băi – Cunța*, București, Ed. Acad. Române, 2015.
 - *Corespondența Biroului Redacțional de la Sibiu cu colaboratorii. Volumul I. 1895–1896. Ediție de documente*, red. V. Ciobanu și Al. Tatu, Sibiu, Ed. Armanis, 2015, 575 p.

Din activitatea cercetătorilor pe anul 2015

Dr. Andreea Buzaș a publicat în vol. XXIX al revistei „Studii și comunicări de etnologie”, studiul *Satul tradițional în literatura de specialitate*, (p. 103-134) și, în revista „Cibinium”, studiul *Muzeele etnografice în aer liber din România. Considerații etnologice*. (p. 7-40) A participat la Simpozionul internațional al institutelor de cercetare ale românilor din Ungaria, la Gyula, în perioada 21-22 nov. a.c., susținând comunicarea *Spiritualitate și identitate la românii din Ungaria – cu o privire specială asupra activității vicarului Teodor Misaroș*. **Dr. Vasile Ciobanu** a publicat studiile: *Liga Culturală a Germanilor din România (Sibiu, 1922-1931) și*

literatura, în Transilvania în modernitatea românească. *De la mișcarea națională la autodeterminare și integrare. In honorem Gheorghe Iancu*. Coord.: Angela Rus, Ottmar Trașcă, Virgil Țirău, Cluj-Napoca, Ed. Argonaut, 2015, p. 309-318; *Presa săsească în anii Primului Război Mondial*, în *Presa Primului Război Mondial*. Coord.: Cătălin Negoită, Zanfir Ilie, București, Ed. Tritonic, Ed. Axis Libri, 2015, p. 37-64; *Aspecte ale vieții cotidiene la Sibiu în anii celui de-al Doilea Război Mondial*, în *Viața cotidiană în Sibiul secolelor XIX-XX*. Coord. Mihaela Grancea, I. Popa, Sibiu, Ed. ASTRA Museum, 2015, p. 241-279. De asemenea, a prezentat 3 comunicări științifice la sesiuni internaționale organizate în România și alte 6, la sesiuni naționale. **Dr. Derzsi Julia** a publicat în „Historia Urbana”, vol. XXIII / 2015, *Un proces de adulter din 1585, la Reghinul Săsesc*. În perioada 17-18 sept. a.c., a susținut comunicarea *Circuitul corespondenței în cadrul Universității Săsești în a doua parte a secolului al XVI-lea*, la Conferința internațională *Writing and Society in Transylvania 13th-17th Centuries*, desfășurată la Inst. de Istorie „Gh. Barițiu” din Cluj. **Dr. Sigrid Haldenwang** a desfășurat de-a lungul anului o bogată activitate de cercetare și de publicare a rezultatelor în studii, articole și comunicări, răspunzând cu consecvență numeroaselor invitații de participare la sesiuni și conferințe naționale și internaționale. Subliniem aici studiul: *Ein Einblick in eine andere Welt, die der kleinen Lebewesen mit Flügeln, der siebenbürgisch-sächsischen Vogelwelt. Zu den Eulenarten. Eigenbezeichnungen neben entlehnten Bezeichnungen aus den Nachbarsprachen* [O privire într-o altă lume, în lumea viețuitoarelor mici, în lumea păsărilor din Transilvania. Cu privire la speciile bufnițelor – denumiri proprii, pe lângă denumiri împrumutate din limbile învecinate (din limba română și maghiară) în graiurile săsești din Transilvania], apărut în „Germanistische Beiträge“, vol. 36, Sibiu, Ed. Univ. „Lucian Blaga“, 2015, p. 184–205. **Dr. Dan Dumitru Iacob** a publicat un studiu extins, *Testamentul și inventarul averii vistiernicesei Smaranda Balș (1833/1848)*, în volumul editat, „Avere, prestigiu și cultură materială în surse patrimoniale. Inventare de averi din secolele XVI–XIX”, (p. 371–471). **Prof. Dr. Ilie Moise** a fost membru în numeroase comisii pentru obținerea titlului de doctor, în anul 2015, în juriul a nenumărate concursuri (naționale și internaționale) de etnografie și folclor, publicând totodată volumele mai sus menționate. **Prof. Dr. Paul Niedermaier** a publicat la prestigioasa editură Ashgate, din Anglia, sub redacția cu cel mai mare proiect de istorie urbană europeană „Lords and Towns in Medieval Europe”, sub titlul *Medieval Town Plans in Romania* (p. 287–304), o amplă tratare a planurilor urbanistice medievale ale orașelor din România, binevenită și substanțială completare la proiectul Atlasului european de Istorie a Orașelor. **Prof. dr. Zeno Karl Pinter** a participat la Sesiunea Inst. de Cercetări Interdisciplinare în Bio-Nano-Științe, Cluj-Napoca, 22-28 nov.

2015, prezentând comunicarea *Interdisciplinaritate în arheologie*. A organizat, în parteneriat cu Muzeul Național Brukenthal, simpozionul internațional *Relații interetnice în Transilvania – Militaria Medievalia în Europa Centrală și de sud-est*, 15-18 oct. a.c. **Dr. Anda-Lucia Spânu** a publicat studiul *Historical Images of Present Day Romanian Towns: Timișoara and the the Crescent*, în „Brukenthal. Acta Musei”, 10/2, 2015 (p. 181–190). A participat la al „14th International Congress for 18th-Century Studies”, Rotterdam, 27-31 iulie 2015, prezentând comunicarea *Urban Views as a Medium for transmitting Knowledge: Historical Images of nowadays Romanian Cities*. De asemenea, la „The 7th AISU Congress, Food and the City”, din Padova (3-5 sept. 2015), a susținut comunicarea *Urban food in text and image. Historical images of nowadays Romanian cities in 18th and 19th Centuries European travel literature*. **Dr. Maria Crîngaci-Țiplic** a publicat în colaborare (I.-M. Țiplic, C. I. Ignat), *Memorie și patrimoniu. Inventarul bisericii evanghelice din Cisnădie (jud. Sibiu)*, în vol. „Avere, prestigiu și cultură materială în surse patrimoniale. Inventare de averi din secolele XVI-XIX” (2015, p. 605-634). A participat la *Leeds International Medieval Congress*, organizat de University of Leeds (UK), 6-9 iulie 2015, cu comunicarea „*Guarantee of Freedom for the Transylvanian Saxons and the Exclusion of the Teutonic Knights from Bârsa Land*”.

Premii

Sub egida Academiei Române, Comisia de Istorie a Orașelor din România și Asociația „Civitas Nostra”. Societate pentru studiul Istoriei Orașelor au conferit în data de 18 sept. a.c., dlui dr. Dan Dumitru Iacob și dlui dr. Ionel Cîndea, **Medalia pentru cercetarea istoriei orașelor pe anul 2015**, pentru coordonarea fasciculei 3. Brăila din *Atlasul Istoric al Orașelor din România* și pentru contribuția adusă de-a lungul anilor la activitatea științifică a Comisiei.

ICSU Sibiu, Bd. Victoriei 40, 550024 – Sibiu

Tel.: 004 0269212604, fax: 004 0269216605;

www.icsusib.ro

Redactor: Mariana Vlad

ISSN 1224 – 1660